

RAPORTTI SUOMENLINNAN SUKELLUKSISTA
TALVELLA 1988 - 1989

18.10.1989
TEREDO NAVALIS
Jari Hacklin

SISÄLLYSLUETTELO

1. Yleistä

2. Tutkitut alueet

- 2.1 Pikku-Mustan ja Länsi-Mustan välinen salmi
- 2.2 Pikku-Mustan pohjoisranta ja lauttalaiturin
länsipuoli
- 2.3 Iso Mustasaaren päälaituri
- 2.4 Iso Mustasaaren pohjoisranta
- 2.5 Länsi-Mustan ja Susisaaren välinen salmi
- 2.6 Kustaanmiekan eteläkärki

Liitteet 2 piirrosta

1. YLEISTÄ

Tutkimukset on suoritettu 26.11.88 - 11.3.89 välisenä aikana. Talven huonoista jäistä johtuen Särkängsalmen hirsiarkkia ja Länsi-Mustan pohjoisranta ei ole voitu tutkia.

Tutkitut alueet ovat Pikku-Mustan ja Länsi-Mustan välinen salmi, Pikku-Mustan ja Iso Mustasaaren pohjoisrannat, Länsi-Mustan ja Susisaaren välinen salmi sekä Kustaanmiekan eteläkärki.

Tutkimuksiin on osallistunut yhteensä 23 sukeltajaa, joista Teredo Navaliksen jäseniä 12 ja muita 11. Sukellukseen on käytetty aikaa yhteensä 1522 minuuttia, josta Teredo Navaliksen jäsenet sukelsivat 1077 minuuttia ja muut 445 minuuttia.

Teredo Navaliksen jäsenistä sukelsivat:

Hacklin
Hyttinen
Jahnsson
Koskinen
Lindberg
Rajala
Rantala
Roivainen
Rouhiainen
Salonen
Savolainen
Teräväinen

Ja muut sukeltajat olivat:

Astren
Bergström
Jokinen
Kaikkonen S.
Kaikkonen T.
Lindström
Lipponen
Matilainen
Pakkanen
Virtanen
Österholm

2. TUTKITUT ALUEET

2.1 PIKKU-MUSTAN JA LÄNSI-MUSTAN VÄLINEN SALMI

Bastion Stiernroosin länsipuolella on suuren puulaivan mu-
rallista hylkytavaraa.

2.2 PIKKU-MUSTAN POHJOISRANTA JA LAUTTALAITURIN LÄNSIPUOLI

Bastion Stiernroosin pohjoispuolella on suuren puuhyllyn mu-
rallisia kappaleita. Bastion Strömbergin edustalla vesin-
jasta n. 12 metriä itään viiden metrin syvyydessä on
siakselliset vanhannäköiset hevosen kuormarattaat.

2.3. ISO MUSTASAAREN PÄÄLAITURI

AALLONMURTAJA

Aallonmurtaja koostuu puolen kuution louhoskivistä. Aallonmurtaja alkaa laiturin sivusta 7 metriä itään. Aallonmurtajan alareuna on laiturilinjan suuntainen ja sijaitsee siitä 6 metriä pohjoiseen. Alareuna on 3 metrin syvyydessä. Aallonmurtajan harjanne on 1 metrin syvyydessä. Aallonmurtajan ja rantavallin väli on täytetty aallonmurtajan harjaa myöten rakennusjätteellä ja hiekalla. Koko aallonmurtaja on kasattu ruotsalaisarkun päälle. Aallonmurtaja ei ole sellainen säännöllisenmuotoinen muuri kuin sen pitäisi olla raportissa [Linnanmäki] olevien venäläisten piirustusten (C 1797) mukaan.

Mittaushetkellä veden korkeus oli +70 - +80 cm.

RUOTSALAISARKKU

Päälaiturin edustalla on harvarakenteinen pitkä yhtenäinen hirsiarkku, joka mahdollisesti on ruotsalaisaikainen t-laituri. Edempänä puhutaan pelkästä arkusta tai, milloin ei ole asiayhteydestä selvää, mistä päälaiturin edustalla olevasta arkusta on kyse, ruotsalaisarkusta. Arkussa on jälkiä siitä, että sitä on madallettu. Jäljellä on 10 - 13 hirsi-kertaa. Arkun korkeus vaihtelee 3 ja 4 metrin välillä ja siinä on väliseiniä n. 3 metrin välein. Arkusta ei ole löytynyt rautaisia pultteja. Arkun yläreuna sijaitsee päälaiturista 8 metriä pohjoiseen. Arkun pituus on 120 metriä ja sen molemmat päät ovat selvästi nähtävissä. Arkku on täytetty louhoksella. Mittausten perusteella arkun itäpää on 10 metriä idempänä kuin sukellustutkimuksen pohjana olleessa raportissa [Linnanmäki s. 9]. Arkku on murtunut ja kallistunut sisäänpäin. Sen rannanpuoleinen reuna ei ole näkyvässä.

PÄÄLAITURI

Päälaituri on rakennettu ruotsalaisarkun päälle. Laituri on perustaltaan ylöspäin kapeneva hirsiarkku. Hirsiarkun päällä suorakaiteen (80 cm x 100 cm = korkeus x leveys) muotoisia kiviä. Kivet ovat arkun reunan päällä ja seinä on yhtenäinen. Kiviseinän päällä on varsinainen laiturin kansi. Hirsiarkussa itsessään ei ole kiviverhoilua. Hirsiarkku on säilynyt hyväkuntoisena.

2.4 ISO MUSTASAAREN POHJOISRANTA

Päälaiturin altaankulmalta pohjoiseen n. 5 - 6 metriä on hirsiarkku. Se on tiheästi rakennettu ja ulkosivuiltaan veistetty. Se on louhoksella täytetty ja 9.55 metriä leveä ja 3.6 metriä korkea ja 6.4 metriä pitkä. Arkussa on väliseiniä sekä pituus- että leveysuuntaan metrin välein.

Arkusta n. 5 metriä itään on 10 metriä pitkä hylky. Hylky on tammikaaret ja se on tasasaumainen. Lankutus on pehmeä puuta, mahdollisesti mäntyä. Hylky on kölin suuntaisesti puoliksi hautautunut rantahiekkaan. Alueella on lisäksi muutamia suuremman puuhyllyn osia.

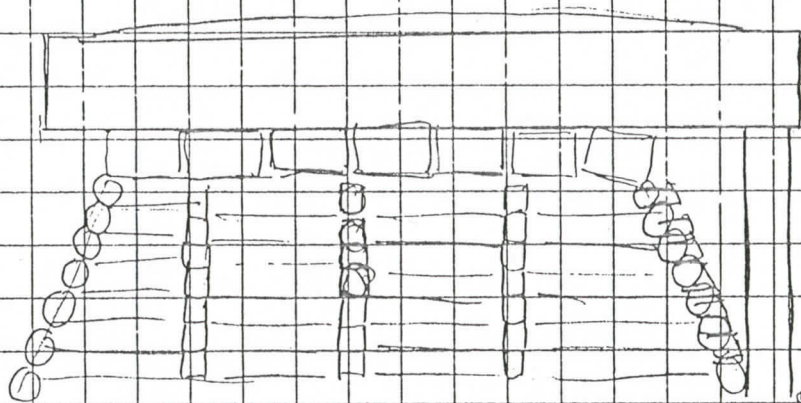
2.5 LÄNSI-MUSTAN JA SUSISAAREN VÄLINEN SALMI

Salmessa on Länsi-Mustan puolella n. 5 metrin syvyydessä hirsiarkun jäännökset. Arkun korkeus on 3 metriä, leveys 6 metriä ja pituus 3 metriä. Hirren halkaisija on n. 35 senttimetriä. Arkku on osittain purettu ja sen jäännöksiä on runsaasti ympäristössä.

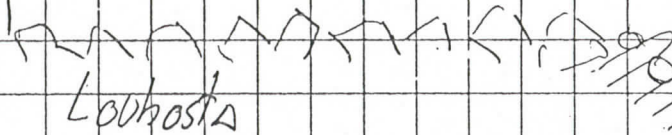
Susisaaren puolella olevan betonilaiturin toisesta tukipilarista puuttuu alapäästä n. puoli metriä.

2.6 KUSTANMIEKAN ETELÄKÄRKI

Salmessa on joitakin muurinkiviä. Niiden tunnistaminen louhoksen joukosta huonossa näkyvyydessä on kuitenkin vaikeaa.

Päälaite on tiberiä
hirsit ovat pyöreitä mutta
niiden välissä ei ole rakojia

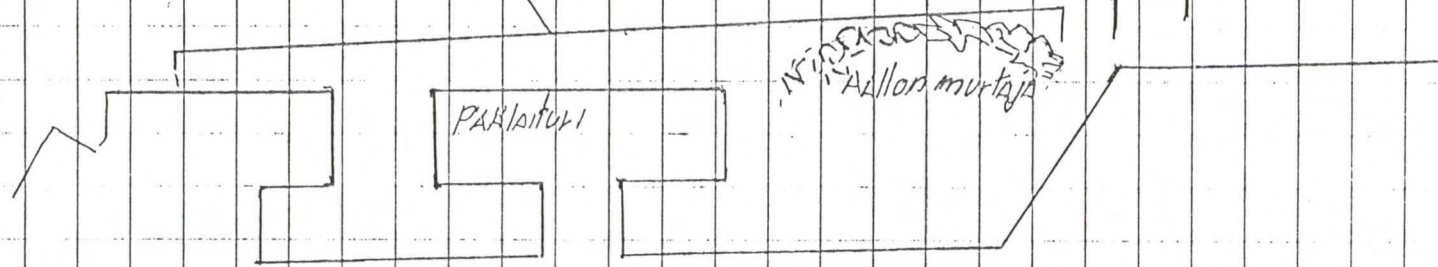

Louhossa

Ruotsalaisrakko
on hakurakentelma
hirsissä on vain matalat
solvakset. Hirsit ovat pyöreitä

~ 1.100

Ruotsalaisarkku
yläosa

Pöytähuone

Näköalapaikka
Allon murtaaja

Erillinen hitsiarkku
rakennus on tiheä pystysuuntainen
hitsien sivut on varustettu väliseinillä
on n. 7m väliä

~ 1:1000